

**Oświadczenie złożone
przez senatora Andrzeja Kobiaka
na 36. posiedzeniu Senatu
w dniu 3 marca 2017 r.**

Oświadczenie skierowane do minister rodziny, pracy i polityki społecznej Elżbiety Rafalskiej, do prezesa Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych Roberta Kwiatkowskiego oraz do prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów Marka Niechciała

W związku z opublikowaniem w dniu 6 lutego 2017 r. komunikatu PFRON, dotyczącego wykazywania stanów zatrudnienia u pracodawcy wnioskującego o dofinansowanie do wynagrodzeń „sod” wraz ze stanami zatrudnienia w jednostkach z nim powiązanych – stany te wykazuje się we wniosku Wn-D poz. 39 i 41 – proszę o zajęcie stanowiska skonstruowanego pod względem prawnym. Otóż prezentowane w komunikacie stanowisko PFRON jest sprzeczne z przedstawionymi stanowiskami, tj.:

„Warszawa, 2016-01-18, BON-I.52312.305.2015.PM

Przy wykazywaniu efektu zachęty pracodawca wnioskujący o pomoc w formie dofinansowania do wynagrodzenia pracowników niepełnosprawnych przedstawia wyłącznie własny stan zatrudnienia, nawet jeśli znajduje się w relacji powiązania z innymi przedsiębiorstwami. Ustawodawca w art. 26a ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jedn. DzU z 2011 r. Nr 27, poz. 721, z późn. zm.) posłużył się pojęciem pracodawcy a nie przedsiębiorcy”.

„Warszawa, 2015-11-13, BON-I.52312.269.2015.PM

Pracodawcy pozostający w relacji powiązania wykazują spełnienie efektu zachęty, przedstawiając wyłącznie własny stan zatrudnienia”.

Zmieniające się i sprzeczne informacje z BON oraz PFRON tworzą niezrozumienie wśród pracodawców. W ocenie przedsiębiorców ustawa o rehabilitacji nie stanowi o tym, aby łączyć stany zatrudnienia u pracodawcy wnioskującego o pomoc w formie dofinansowania ze stanami zatrudnienia innych jednostek z nim powiązanych. Aby taki stan prawny zaistniał, konieczna jest zmiana ustawy o rehabilitacji. Należy zwrócić uwagę na inną, ale podobną podstawę prawną tj.: „Aby pracodawca mógł uzyskać dofinansowanie na konkretnego pracownika z niepełnosprawnością, musi ustalić dla niego tzw. efekt zachęty. Istnienie efektu zachęty wykazuje się dwoma metodami: metodą ilościową lub metodą jakościową”. Od dnia 1 stycznia 2015 r. zgodnie z rozporządzeniem Komisji (UE) nr 651/2014 uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (DzU UE L 187 z 26.6.2014 r. strona 1) pracodawcy przysługuje dofinansowanie do wynagrodzeń osób niepełnosprawnych, które stanowi pomoc publiczną. Przepisy te umożliwiały uzyskiwanie dofinansowania do wynagrodzeń już od 2015 r. również na „starych pracowników”, jednak przepisy krajowe zawarte w ustawie o rehabilitacji takiego rozwiązania nie normowały.

Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK) w pismach z 5 lutego 2015 r. (znak: DDO-52-255 (2)/14/KP) oraz z 24 kwietnia 2015 r. (znak: DDO-52-170 (2)/15/RR) wskazał, że efekt zachęty jest spełniony również w przypadku osób, które stały się niepełnosprawne w trakcie trwania zatrudnienia w danym przedsiębiorstwie (tzw. starych pracowników niepełnosprawnych). W swojej interpretacji UOKiK opierał się na wytycznych Komisji Europejskiej.

W kwestii efektu zachęty na temat tzw. starych pracowników wypowiedziało się także Biuro Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych. Zakwestionowało ono interpretację UOKiK, wskazując na konieczność zmiany przepisów ustawy o rehabilitacji w tym zakresie. Czyli pomimo, że przepisy unijne umożliwiały uzyskiwanie dofinansowania do wynagrodzeń tzw. starych pracowników niepełnosprawnych, to ustawa o rehabilitacji tego nie przewidywała. Od 1 lipca 2016 r. obowiązuje przepis (ustawa z dnia 25 września 2015 r. o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych – DzU poz. 1886), który umożliwia pracodawcom uzyskanie dofinansowania do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych, którzy uzyskali orzeczenie w trakcie zatrudnienia, tzw. starych pracowników.

Wracając do problemu dotyczącego wykazywania stanów zatrudnienia u pracodawcy wnioskującego o dofinansowanie do wynagrodzeń „sod” wraz ze stanami zatrudnienia w jednostkach z nim powiązanych, zaznaczam, że nie ma podstaw prawnych wynikających z obowiązującej ustawy o rehabilitacji wskazujących na łączne wykazywanie zatrudnienia, pomimo innych zapisów wynikających z rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014.

Czy pracodawca, wnosząc o pomoc w formie dofinansowania do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych, przedstawia wyłącznie własny stan zatrudnienia (poz. 39 i 41 wniosku Wn-D), nawet jeśli jest powiązany z innymi przedsiębiorstwami?

Z poważaniem
Andrzej Kobiak